

Митрополит Иларион оглави храмовия празник на академичния храм на Общоцърковната аспирантура

На 11 септември 2021 г., когато Църквата възпоменава Отсичането на главата на Пророка, Предтечата и Кръстителя Господен Йоан, председателят на Отдела за външни църковни връзки на Московската Патриаршия, ректорът на Общоцърковната аспирантура и докторантура «св. св равноапостолни Кирил и Методий» митрополит Волоколамски Иларион отслужи Божествена литургия в академичния храм на ОЦАД – църквата «Св. Йоан Предтеча» в Черниговското Патриаршеско подворие.

На архипастиря съслужиха представителят на Патриарха Московски и на цяла Русия към Антиохийския Патриаршески престол, главният научен сътрудник на Общоцърковната аспирантура и докторантура игумен Арсений (Соколов), проректорът на ОЦАД по учебната работа йеромонах Павел (Черкасов), помощник-ректорът на ОЦАД йеромонах Йоан (Копейкин),

клирици от подворието.

По време на сугубата ектения прозвучаха молитвени прошения за избавяне от коронавирусната инфекция.

След това митрополит Иларион отправи молитва, четена при разпространение на вредоносна зараза.

След края на богослужението, обръщайки към присъстващите с проповедническо слово, архипастирят каза:

«В името на Отца и Сина и Светия Дух!

Днес ние си спомняме Отсичането на главата на светия Пророк, Предтеча и Кръстител Господен Йоан и празнуваме храмовия празник на нашия храм. На пръв поглед това е едно от най-ужасните събития, описани в Светото Писание на Новия Завет, а ние го празнуваме. Отрязали са главата на човек, а ние в червени одеяния сме се събрали и тържествуваме като на Пасха. В живота и възприятието на Църквата нещата са по-различни, отколкото в живота и възприятието на обикновените хора, и това, което може да изглежда на обикновения човек като трагичен инцидент, се възприема от Църквата по съвсем друг начин.

Неслучайно още от най-ранния период на битието на Църквата с особена почит в нея са се ползвали мъчениците – хора, които са приключили живота си по човешки мерки трагично, чийто живот е прекъснал преждевременно. Много мъченици са си отишли от този живот съвсем млади, сякаш нереализирали своя земен човешки потенциал. Но те са се удостоили с мъченически венец, извършвайки подвига на изповеданието на Христа Спасителя, за който ги прославя Светата Църква.

Светият Пророк, Предтеча и Кръстител Господен Йоан е бил последният пророк и първият мъченик. Той стои на прага на Новия Завет, възвестявайки на хората, че «след мене иде по-силният от мене, на Когото не съм достоен да се наведе и развържа ремъка на обувката Му; аз ви кръстих с вода, а Той ще ви кръсти с Дух Светий» (Мк. 1:7-8). Йоан Предтеча сочи бъдещия Спасител и казва: «Ето Агнецът Божий, Който взима върху Си греха на света» (Ин. 1:29). Той пръв разпознава в Иисуса Христа не просто човек, не просто пророк, а Онзи, Когото Бог е обещал на израилския народ – Месията Христос, Спасителя на света, Който взима върху Себе Си греха на целия свят. Онзи, Който е дошъл, за да изкупи човешкия род от греха и смъртта.

Свети Йоан Предтеча, сякаш предшествайки Господ Иисус Христос не само тук, на земята, но и във вечността, умира преди Него, за да Му приготви път не само тук, но и там. Както вярва Църквата, след като Йоан бил убит от беззаконния Ирод четвъртовластник (за което днес слушахме в четивото от Евангелието от Марк), душата му слязла в адските бездни, за да приготви и там път за Спасителя, да направи прави пътеките Му и да възвести и там, че идва Агнецът Божий, Който взима върху Си греха на света.

И когато Господ Иисус Христос умрял на Кръста, тогава, както вярваме, Неговата душа е слязла в ада – не за да остане там, но за да се изпълнят и адските бездни с Божественото присъствие, за да се отвори пътят към възкресението на мъртвите и вечния живот за всички, които са очаквали Спасителя в тези тъмни адски бездни. И, разбира се, заедно с тях е бил изведен оттам и светият Пророк, Предтеча и Кръстител Господен Йоан, когото ние днес почитаме и славим като пророк, посочил и продължаващ да сочи на хората пътя към Христа Спасителя».

Обръщайки се към представителите на професорско-преподавателската корпорация на ОЦАД и учащите се, ректорът на това учебно заведение отбеляза:

«Ние празнуваме храмовия празник, едновременно отбелязвайки началото на учебната година в Общоцърковната аспирантура и докторантура. Тази учебна година започва в сложни условия, защото пандемията на коронавируса продължава, за съжаление. Нямаме възможност в пълна степен да осигурим очно обучение за всички студенти, но поне можем – след цяла една година, през която учехме задочно – днес да се виждаме очи в очи, макар и в маски. Имаме възможността да започнем учебната година в очен режим с надеждата, че при строго спазване на необходимите противоепидемични мерки и от страна на преподавателите, и от страна на началниците, и от страна на учащите се, ще успеем да избегнем заразявания, разпространение на коронавируса и ще можем да продължим обучението в нормални условия.

Началото на текущата учебна година ще се запомни с това, че открихме ново общежитие за студентите – това е значимо събитие в живота на нашето учебно заведение. То бележи по същество завършека на ремонтните и реставрационни работи, които провеждахме в течение на много години. Също така приключиха работите в бившата сграда на пекарната за просфори (а по някои сведения, това е била не пекарна, а конюшня); сега там ще има книжарница. По такъв начин, ние сме напълно готови да осигурим учебния процес на качествено ниво.

Единственото, което е необходимо на всички нас, е да спазваме строго онези мерки, които се изискват днес, за да избегнем разпространението на инфекцията, да защитим своя живот и живота на другите хора».

Волоколамският митрополит Иларион предаде на общежитието картина, която е получил като дар по време на посещението си тази година на Нижегородската митрополия. На платното е изобразен преподобният Серафим по време на беседата с Николай Мотовилов за целта на християнския живот.

«Нека тази картина напомня на учащите се за целта на християнския живот и за целта на обучението им – подчерта архипастирят. – Както казва преподобни Серафим Саровски, целта на християнския живот е придобиването на Светия Дух Божий. А целта на обучението ви (това вече ви казвам от свое име) е не толкова в това да придобиете някаква сума от знания, колкото да ги използвате в служба на Църквата, за да послужат те на спасението».

На същия ден по време на тържественото мероприятие в актовата зала на ОЦАД митрополит Иларион поздрави студентите с началото на новата учебна година.

«Нашето учебно заведение бе създадено във вида, в който съществува сега, по инициатива на Светейшия Патриарх Московски на цяла Русия Кирил още на първото заседание на Светия Синод след избирането му за Патриарх – напомни ректорът на ОЦАД. – Общоцърковната аспирантура си има своя предистория. През 80-те, 90-те и 2000-те към Отдела за външни църковни връзки съществуваше аспирантура на Московската духовна академия, където се обучаваха неголям брой студенти – най-вече такива, които се подготвяха за участие в международната църковна дейност. Светейшият Патриарх Кирил (тогава митрополит Смоленски и Калининградски, председател на ОБЦС) вземаше лично участие в работата на тази аспирантура. Той следеше успехите на студентите, приемаше дипломните им работи. И аз бях един от завършилите тази аспирантура, а след това, бидейки вече служител на Отдела за външни църковни връзки, се грижех за нея като ръководител. Светейшият Патриарх отдавна имаше идеята да направи аспирантурата отделно учебно заведение, и тази идея се осъществи след като той се възкачи на Патриаршеския престол».

Както отбеляза Волоколамският митрополит Иларион, в ОЦАД си поставят за цел преди всичко да обучат студентите на православната вяра, на православното Предание в цялото му многообразие. «Както и във всяко църковно учебно заведение, ние се стараем да съчетаваме два подхода: от една страна, да дадем на нашите учащи се знания, които отговарят на съвременното научно ниво на знанията в една или друга област; от друга страна, ние внимателно следим обучението да не се откъсва от църковната реалност и онези учащи се, които са недостатъчно въцърковени, в рамките на обучението да се въцърковяват и да задълбочават познанията си в различните области на богословската наука», констатира ректорът на Общоцърковната аспирантура и докторантура.

Архипастирят напомни, че теологията през последните години е получила в Руската Федерация признание на държавно ниво в качеството на една от хуманитарните дисциплини. «Не беше просто да получим такова признание, защото съществуваше много активна опозиция сред

научната общност, особено сред представителите на естествените науки, които твърдяха, че теологията не е никаква наука, както навремето, преди десет или двайсет години са твърдели, че социологията не е наука, философията не е наука – разказа митрополит Иларион. – Но ние успяхме да преодолеем тази съпротива. Успяхме да получим признание за теологичната наука, и днес можете да получите призната от държавата диплома по теология».

«Когато става дума за обучение в църковно учебно заведение (а именно такова заведение е Общоцърковната аспирантура и докторантура), нещата в известен смисъл са по-прости, защото не е нужно да се прави отстъпка на светския характер на образованието – продължи ректорът на ОЦАД. – Не сме принудени да обличаме богословските истини в обвивката на културология или религиоведение, социология или философия; тук ние можем да пием от чистия извор на знанието и да се приобщаваме към онази двехилядолетна традиция, която възхожда към Самия Господ Иисус Христос и Неговите апостоли. Ето защо аз ви призовавам всички към едно – вашето обучение да не бъде откъснато от вашия църковен живот, да построите процеса на обучението си така, че той да ви помага да опознавате по-дълбоко онази вяра, към която сте се приобщили, към която принадлежите».

След това митрополит Иларион връчи студентски карти на постъпилите в Общоцърковната аспирантура и докторантура «св. св. Кирил и Методий».

Служба «Комуникация» на ОБЦС